Վաթանտաշ իչին սէնէվի
ըըյմէթի 10 մէճիտ.
6 այլըգ 5 »
3 այլըգ 2 1/2 »

Թաշրալար իչին բօսթա
ուճրէթի պիրլէ օլարագ,
Սէնէվի գըյ. 12 մէճիտ.
6 այլըգ 6 »
3 այլըգ 3 »

Էլտէն նիւսխէմիզ սաթըլըր էքի գուրուշա :

Մանզումէի Էֆքեար

1878 ՓԵՏՐՎԱՐ 6
ԲԱԶԱՐ ԻՐԹԷՍԻ

ՄԻՒՆԱՏԻՒ ԵՐՃԻՒԵԱՍ

ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՇՈՒՊԱԹ (ՓԵՏՐՈՒԱՐ) 18

1295 ՍԷՖԷՐ 15
Նօ. 3672

Իլանաթըն պէհէլ սաթըրը 1 ինճի տէֆա 3, 2 ինճի տէֆա 2, 3 իւնճիւ վէ սայիր տէֆալար իչին 1 1/2 ... Մէքթուպ վէ սայիրէ, Գալաթատա Պէհճէթ չէնպիր քապը Նօ. 41 իտարէխանէ Կարապետ Փանոսեան իսմինէ իրսալ իտիլմէլի տիր :

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Բարիս, 16 ֆեպր.

Վիէննա, Պէրլին վէ Ս. Բէթրսպուրկտան ալընան խապէրլէր, պիր գօնկրէ ինէգթիխապընէ գարար վէրիլմիշ օլտուղունու թաստիգ իտիյօրլար : Գօնկրէնին Պատէն Պատէնտէ (Աւուստէ տիր) ինձիմա իտէճէկի մունձէմէլ տիր :

Լօնտրա, 16 ֆեպր.

Խարիճիյէ նազըրը լօրտ Տէրպի ինկիլիզ տօնանմասընըն չիմիտէթինի մուխաթարաեա վագ իտէճէք սուրէթտէ Րուսիա օրտուսու Թարաֆընտան վուգու պուլաճագ հարէքէթի նէթիճէլէրինին մէսուլիէթինի գապուլ իթմէյէճէկինի Րուսիա սէֆիրի գօնթ Շուվալօֆա պէյան իթտի :

Գրալիչա Վիգթօրիա, Ալմանեա իմբէրաթօրունա պիր գըթա նամէ իրսալ էյլէմի : Գրալիչայի միւշարիլէյհա, իշպու նամէսինտէ Ալմանեա իմբէրաթօրունուն, Րուսիա իմբէրաթօրունուն խատրա վէ մէթալիպինի թադիլէ միւգթէտիր օլաճաղընտան իւմիտվար օլտուղունու պէյան էյլէեօր :

Վիէննա, 15 փէտրվար

Նուվէլ Բրէս Լիպր ղազէթասընտա օգունտուղունա կէօրէ, Ավստրիա վէ Մաճարիսթան մալիէ նազըրը պարօն Հօֆման մէմուրիէթի մախսուսէ իլէ Լօնտրաեա ազիմէթ իտէճէք իմիշ :

Վիէննա, 16 փէտրվար

Մօնիթէօր մէփուզատան ալընան մալումաթա կէօրէ, տէվլէթլէրին քաֆֆէսի տէ պիր գօնկրէ ինձիմամի հագգընտա հէմէֆքեար օլուպ, ֆագաթ գօնֆէրանս ինձիմամի հագգընտա հէմէֆքեար տէյիլ տիրլէր : Գօնկրէնին Պատէն Պատէնտէ ինձիմամի մունձէմէլ տիր : Պունու թէքլիֆ իտէն Ավստրիա տէվլէթի տիր :

Լօնտրա, 16 ֆեպր.

Պու կիւն Լօնտրատա իքի պին քիշի պիր միթինկ աքտ իտիպ, լօրտ Պիգօնսֆիլտին բօլիթիգասընա չիմիտէթլէրի պուլունտուղունու պէյան, վէ Տէրսաատէթին Րուսլար Թարաֆընտան իսթիլասընա, վէ Րուսիանըն Թէվսիի հուտուտու իթմէսինէ, վէ Թիւրքիանըն Թէմամիէթի միւլքիեսինին իխլալ օլունմասընա գարշը բրօթէսթօ էյլէմիշլէր :

Լօնտրա, 17 ֆեպր.

Օպզէրվէր ղազէթասընտա օգունտուղունա կէօրէ, Րուսիա տէվլէթի, գօնկրէտէ քէնտի Թարաֆընտան տախի պիր մուրախխաս կէօնտէրմէսինի Ամէրիգա ճիւմհուրիէթինէ Թէքլիֆ իթմիշ տիր :

Գօնկրէտէ քէնտի Թարաֆընտան տախի պիր մուրախխաս պուլունմասը իչին Նունանըն վագը օլան Թալէպինէ Ինկիլթէրրա գարշը կէլմէեօր :

ՏԱԽԻԼԻՅԷ ՎԷ ԽԱՐԻՃԻՅԷ

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Շուրայի տէվլէթ րիասէթի ճէլիլէսի վէքեալէթի, ատլիէ նազըրը տէվլէթլու Խուրշիտ բաշա հազրէթլէրինէ,

Ումուրը սըհհիէ նէզարէթի, Խարիճիէ նէզարէթի ճէլիլէսինէ իլհագ պույրուլմուշ տուր :

Ալմանեա տէվլէթինին Տէրսաատէթ սէֆիրի բրէնս տը Րէօսին գայըն վալիտէսի օլան Սաքս Վէյմար կրանտ տիւշէսանըն Տէրսաատէթէ կէլիրիկինի եազմըշ իտիք : Էվվէլքի կիւն սէր գուրէնա բաշա իլէ եավէրանտէն Թահիր պէյ սէֆայիլը ամիրէտէն Թախսիս պույրուլան ֆայթօնլա Ալմանեա սէֆարէթխանէսինէ կիտիպ միւշարիլէյհաեը տավէթ իլէ ալըպ մաբէյնի հիւմայունա կէօթիւրմիւշ, վէ Թարաֆը փատիշահիտէն միւշարիլէյհա հիւսնի գապուլ պույրուլմուշ, վէ մուախխարէն հարէմ սայիրէսինէ կէօնտէրիլիպ գատըն էֆէնտիլէր հազրաթը Թարաֆընտան մագհարը Թալթիֆ օլարագ ավտէթ իթտիրիլմիշ տիր :

—Ինկիլթէրրա սէֆիրի միսթըր Լայարտ ճիւմաա կիւնիւ մապէյնի հիւմայունա ազիմէթ իլէ հուզուրը փատիշահիէ չըգտըղը կիպի էվվէլքի կիւն Պաղը Ալիէէ կէլէրէք գամը հազրէթի վէքեալէթբէնահիլէ միւլագաթ իթմիշ տիր :

— Ինկիլթէրրա տօնանմասը գումանտանը ամիրալ Հօրնպի պիր գաչ գայըգ իլէ կէչէն ճումա կիւնիւ Պէյօղլունա կէլէրէք Ինկիլթէրրա սէֆիրի միսթըր Լայարտա պիր վիզիթա վէրմիշ տիր :

Ծումա կիւնիւ Հէյպէլի ատատա քեաէին մէքթէպի Պահրիէտէ միւթատ իւգրէ սանճագ չէքիլտիքտէ, ամիրալ Հօրնպինին սէֆինէսինտէ տախի Օսմանլը սանճագը չէքիլէրէք 21 բարէ Թօբ աթըլըպ սանճագ սէլամլանտըղը ճիհէթլէ, գարատան տախի պու մուամէլէյէ նէզաքէթէ մուգապէլէ օլունմուշ տուր :

—Կէչէնտէ Կիրիտ վալիսի Գօսթագի բաշա հազրէթլէրի իլէ պէրապէր մէմուրէն Կիրիտէ ազիմէթ իտէն Սալիմ էֆէնտի կէչէն ճիւմաա կիւնիւ Թրիէսթէ վաբօրու իլէ Տէրսաատէթէ ավտէթ էյլէմիշ տիր :

—Րուսիա Թարաֆընտան իսթիլա օլունան Քէօրէնէ վէ սայիր չէհիրլէրէ կիտէն Օսմանլը Թէպաասընա եազընըզ Թէզքէրէ վէրիլմէսի արզուսի Պաղը Ալի ճանիպինտէն իգտար օլունտուղտա, Ալմանեա գօնսօլոսխանէսինտէն, պունլարը մուայէնէ իտէճէք Րուսիա գապիթանընըն, լիսանը Թիւրքիէ աշինա պուլունմատըղը հասէպիլէ, Ֆրանսըզճա եազըլմասը, մուվաֆըգը մասլահաթ իտուկի իխպար օլունմուշ տուր :

—Տիւն վէ պու կիւն չըվինտօֆէր վէ վաբօրլա Տէրսաատէթէ պիր խայլի Չէրքէս միւհաճիրինի կէլմիշ տիր :

Ավստրիա Լօյտ գումբանեասը, վաբօրլարը իլէ նագլ իթմիշ օլտուղու միւհաճիրլէրտէն օն պին նէֆէրինտէն նավլուն ալմատըղը խապէր ալընմըշ տըր :

—Պու տէֆա Թէքֆուրտաղընտան վիրուտ իտէն եօլճուլարըն վիրտիքլէրի մալումաթա կէօրէ, օրատա պուլունան Րուսիա ասքէրի պէշ պին քիշի օլուպ, պունլարըն գումանտանը հիւքիւմէթ գօնաղընտա իգամէթ իթմէքտէ տիր : Պու ասքէր չէհրին իչէրինէ միւտախալէ իթմէյէրէք եալընըզ ասայիշի Թէէմին իչին գարագօլ կէզմէքտէ օլուպ, Թախսիս գըլընան նօգթալարտա գարագօլխանէլէր իթթիխազ էյլէմիշ տիր :

Գումանտան Թարաֆընտան իտարէյի մէմլէքէթ իչին մէմուրինի լազըմէ Թայինին օլունարագ, պունլարըն պայըլարը Րում միլլէթինտէն իխարէթ օլտուղու միւխիլու, ալ Թամղա սէնիէնին օրատա պուլունան պայըը մէմուրու տախի խըլամէթէ գապուլ օլունմուշ տուր : Պիլէտիէ րէյասէթի Գրիգօս նամընտա պիր Րումա իթա օլունուպ, լիման մէմուրու Թարաֆընտան սէֆինէլէրէ բաթանթա վէ էվրագը սայիրէ իթա օլունմագտա տըր :

Պէհէր կիւն Տէրսաատէթ վէ Թէքֆուրտաղը ճիվարընտա պուլունան չէհիրլէրտէն քիւչիւք վաբօր վէ գայըգլա բէք չօգ էսնաֆ կէլիպ, պունլար էնէնճէք իչէճէք կէթիրիպ Րուսիա ասքէրլէրինէ սաթմագտա տըրլար : Իչքի վէ էնէնճէքտէն մաատա, պարագա էշեանըն րէվաճը չօգ տըր : Գումանտանըն էմրի իւզէրինէ, Օսմանլը լիրասը 125, վէ Րուս ալթընու 115, վէ կիւմիւշ գարպօն 15 վէ եուզլիւք Օսմանլը գայիմէսի տախի 75 գուրուշա Թէտավիւլ իթմէքտէ տիր :

Իսլահաթ ու իտարէաթը Րուսիա գումանտանը Թարաֆընտան պիր կէօնա մումանաաթ կէօսթէրիլմէյիպ, տուխուլիէ նամը իլէ, իտխալ օլունան էշեատան եիւզտէ 8 րէսմ ախզ օլունուպ կիւմրիւկ պու վարիտաթ, մէսարիֆի պէլէտիէյէ իլէ մէմուրինին մաաշաթընըն Թէսվիէսինէ մուգապիլ Թութուլաճագ իմիշ : Տէրսաատէթ վէ մէմալիքի Մահրուսէնին սայիր եէրլէրինտէ իթթա գըլընան իմուխապէրէլէր իթիլար օլունմամաղա Թէքֆուրտաղընտա Թէքրար րէսմը կէօմրիւք ախզ օլունմագտա տըր :

—Մէպուսան էֆէնտիլէրտէն, իքիսի Խրիմթէեան վէ օնու Իսլամ օլտուղու հալտէ, էգզանը ամմէյի Թախմիս իտէճէքլէրի մէզքիւնէսինէ մէպնի, օն իքի նէֆէրինին, Թահթ էլ հէֆզ մէմլէքէթլէրինէ կէօնտէրիլէճէկի, հավատիսի մէվուգատտան տըր :

—Մէպուսանտան տէօրթ նէֆէրինին, պիլ վէքեալէ, քեանի բաշա հազրէթլէրինէ կիտէրէք, վէ չօգլարըն մէմլէքէթլէրինէ տէօնմէք նիյէթինտէ պուլունտուղլարընը իֆատէ իտէրէք, լազըմ կէլէն Թախսիսաթլարընըն իթասընա հիմմէթ պույուրմասընը Թալէպ էյլէտիքլէրի, մէսմուաթ տըր :

—Պու կիւն Գալաթատան Թրամվայ ճատտէսինտէն, օն պէշ նէֆէր գատար Գազագ իլէ պիր տէ չարգալը կէչտիքլէրի կէօրիւլմիշ տիր :

Մէզքիւր գալըպագը Գազագ աթլըլարընըն կէօգսլէրինտէ պիրէր խաչ պուլունմագտա օլտուղու տախի կէօրիւլմիշ տիր :

—Թիֆլիստէն Բարիսին թան ղազէթասընա եազըլտըղընա կէօրէ, Րուսիա Թարաֆընտան իսթիլա իտիլմիշ վէ եախուտ իտիլէճէք օլան Էրմէնիսթանըն պաղը մահալլէրինտէ, պիր խասրէթ Թարիգի միւշէխհէտ օլան գումիսիօն, քէնտի իչինի պիթիրմիշ իմիշ : Մէզքիւր գումիսիօնուն նէթիճէ նէզարէթինտէն, մահալլի մէզպուրէ իքի հուկիւմէթ օրլուգ օլուպ, վէ ալթը գազա Թագսիմ օլունաճագ, վէ պունլար տա Ջըլտըր, Պաեազիտ, Վան, Մուշ, Էրիվան վէ Գարստան իպարէթ պուլունաճագ իմիշ :

Մէզքիւր գումիսիօնուն հիսապընա կէօրէ, պու ալթը մահալլտէ, էրքէք օլարագ, եալընըզ 610,744 նուֆուս պուլունուպ, պունլարտան 180,188 նէֆէրի Հայ, 207,049 նէֆէրի Քիւրտ, 189,250 նէֆէրի Թիւրք, 25,098 նէֆէրի Գըզըլպաշ, վէ 2,000 նէֆէրի տախի Թաթար իմիշ :

Պու մահալլէրին Թօբրագլարը միւմպիթ օլուպ, ֆագաթ տաղըտ մահալլէրի չօգ օլտուղու հալտէ տախի, խարաճ լազըմ կէլէն վարիտաթընտան, մէսարիֆաթ չըգտըգտան սօնրա, իւչ միլեօն գարպօնտա արթաճաղը, հիսապ օլունմագտա իմիշ :

—Տիւնքի կիւն Մաքրիքէօյտէ վէ Սամաթեա տախի սպաղը Գազագ տըր կէօրիւնտիւկիւ սէօյլէնմէքտէ տիր :

—Րուսլարըն միւթարէքէտէ հատտը ֆասըլ իթխալը օլունան մահալլէրտէն Թէճավիւզ իթմէմէլէրինէ, վէ կէչէնտէ սանճագ քէշիտէ իւլէմէքլէրի Համիտիէ Թապիալարըն իլէ Թէմալէ էյլէմէլէրինէ տայիր գատթիեն կէօր ալըպ պիլմէ, Րուսիա սէֆարէթի սատըրտ պաշ Թէրճիմանը Մ. Օնուն տիւնքիւ կիւն Պաղը Ալիէ Թէպլիղ էյլէտիկի Պապըրէթ օգունմուշ տուր :

—Զաթը հազրէթը Բադիշահի Թարաֆընտան Թօբխանէյի ամիրէ միւշիրի Նամըգ բաշա հազրէթլէրինէ պիր գաթ ալթըն գըլըճ իհսան պույրուլմուշ տուր :

—Էտիրնէտէ պուլունան Սաֆվէթ բաշա հազրէթլէրի Թարաֆընտան կրան տիւգ Նիգօլա հազրէթլէրինէ գաէէթ միւքէմմէլ պիր գիթաֆէթ վէրիլէճէկի իչիթիլմիշ տիր :

—Տիւն պիլ ճիւմլէ սէֆիրայի էճնէպիէ Ավստրիա սէֆարէթխանէսինտէ իճթիմա իտէրէք, հալը հազըրա տայիր միւզաքէրէ իթմիշլէր տիր :

—Սաֆվէթ բաշա հազրէթլէրինին Էտիրնէէէ ազիմէթ իթմիշ օլան էրքեանը հարպ միրլիվալարընտան Օսման բաշա, միւշարիլէյհ Սաֆվէթ բաշա հազրէթլէրի Թարաֆընտան պագը Թէպլիղաթ արզ իթմէք, վէ պիր իքի կիւնէ գատար էնէէ ավտէթ էյլէմէք իւզրէ, տիւնքի կիւն Խըթանպօլա կէլմիշ տիր :

—Կէչէն կիւն Պօղազ-Ատասը ճիվարընտա Թավշան ճէզիրէսինտէ գարաեա օթուրմուշ օլան Ինկիլթէրրա վըրհիլըը էուգտուրուլմուշ տուր :

—Ինկիլիզ տօնանմասընտան տէօրթ գըթասընըն Հէյպէլի-Ատասը պուլունտուղու իքի կիւն զարֆընտա, սէֆինէ տէրունինտէ պուլունան նէֆէրաթտան հիչ պիրիսի գարաեա չըգմաեարագ, ֆագաթ էմրաֆտան կէլէն գաեըգլար վասըթասըյլա խայլիճէ ախզ ու իթա իտիլմիշ վէ իչկի Փիրուխթի իչին սէֆինէեէ եագլաշան գաեըգլար գաթիէն մէնն օլունմուշ վէ մէզքիւր ատատա մէքթուպլաթ փիեաթը պիլէ չիգտըն պիրէ Թարագգը իտէրէք, պիր Եուսուֆ իքի գըշլա գատար չըգմըշ տըր : Պիւյիւք-Ատատա Թէլէկրաֆխանէ պուլունմատըղը իչին գայըգլարըն պաղլարը Պիւյիւք-Ատաեա կէլէրէք, պաղը մահալլէրինի Թէմաշա իլէ, ատալարըն մէվգի լէթաֆէթինի վէ ինթիզամը հալինի Թագտիր իթմիշլէր տիր : Մէզքիւր տօնանմանըն հալէա օրատա պուլունտուղու զըհալըյլա, մէքիւլաթ վէ մէշրուպաթտան էն զիեատէ սաթըլանլարըն Թահգըգը ըըմընտա, Տէրսաատէթտէն պաղը Թիճարէթ ատալարա ուշագլարըը կէօնտէրմիշլէր իսէ տէ, մէզքիւր սէֆայինին Կէմէլիքէ վէ պիր գաչընըն Կէլիպօլու Թարաֆլարընա կիթմիշ օլտուգլարընտան, պօշունա ավտէթ իթմիշլէր տիր :

— Միւթարէքէ մուգավէլէնամէսինին րէսմէն Բէթրսպուրկ ղազէթալարընտա տէրճ իտիլէն խուլասասընա նազարէն, Րուսիալըլար Էնօսի միւթարէքէտէ Գարատէնիզ սէվահիլինտէ Պայչըգ վէ Պուրկազ վէ Միտիա նամ մահալլէրէ գատար իթթիլա իտէճէքլէրի կիպի, Մարմարա սէվահիլինտէ տախի Պիւյիւք Չէքմէճէտէն Շարքիօէ գատար վէ ճէզայիրի պահրը Սէֆիտ քէօրֆէզինտէ Օրիշատան Մաքրիէ գատար օլան մահալլէրի զապթ իտէճէքլէր տիր :

ԻՆԿԻԼԹԷՐՐԱ ՏՕՆԱՆՄԱՍԸ

Ինկիլթէրրա տօնանմասընըն Գալէտէն Սուլթանիէ պօղազընտան միւրուրի, միւճէրրէտ մուհաֆազայի նուֆուզ վէ հայսիէթ մագսատընէ մէպնի օլտուղունու, վէ մէզքիւր տօնանմա Տէրսաատէթ լիմանընա Թէգարրիւպ իթթիկի սուրէթտէ Րուսիանըն տախի աօսթլուգլա Տէրսաատէթէ պիր գօլ օրտու իտխալ իթմէք մէճպուրիէթինի խատտա էյլէտիքլէրի, պունտան էվվէլքի նիւսխէլէրիմիզտէ պէյան էյլէմիշ իտիք :

Հէր նէ գատար Րուսիա ասքէրինտէն պիր մըգտարընըն ասըթլուգլա Տէրսաատէթէ կիրմէսինտէ պիր մահզուր օլմազ իսէ տէ, պու հալ պիր վէճհ իլէ արզու օլունամաեաճաղը ճիհէթլէ, հիւքիւմէթի Սէնիէ պու պապտէ Էվրօբա տէվլէթլէրինին մուխապէրաթը պաշլամըշ, վէ Ինկիլիզ տօնանմասընըն Տէրսաատէթ լիմանընտան ուզագճա պիր մահալլտէ պուլունտուրուլմասը խուսուսունտա տախի Ինկիլթէրրա տէվլէթինէ իթիմամ օլունմուշ իտի : Մուախխարէն տէսմէրէ օլունան մալումաթա նազարէն, Պաղը Ալինին պու իթթիմասը, Լօնտրա գապինէսի Թարաֆընտան հիւսնի Թէլագգի իտիլմիշ օլտուղունտան, Ատալար ճիհէթինտէ պուլունան գըրվըլըարըն Կէմլիքէ արամ իթմէլէրի, Ինկիլիզ ամիրալընա Թէնպիհ պույրուլմուշ տիր : Պունտան պէյլէ Ինկիլիզ տօնանմասը Կէմլիքտէ լիմանընա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ էյլէմիշ տիր : Ինկիլիզ տօնանմասը Տէրսաատէթտէն Թէպաիւտ իթթիքտէն սօնրա, Րուսիանըն իտխալ պույուրաճագ ասքէր իխթիյարը տախի … իշ Թասըլի ասըր : (Վագըթ)

ՍԷԼԱՆԻՔՍԷՆ ՄԷԹՈՒՊ

Ալեքսանդրիա վեր տրվար 5 Թարիխիլ Սէլանիքսէն Գուրիէ տ'Օրիան զաղէթասքնա շու աթիտէքի մէքթուպ եաղըմըշ տըր.

«Գուրիէնին յունվար 17 Թարիխի նիւսխէսինտէ միւնտէրիճ օլան յունվար 8 Թարիխի թահրիրաթըմտա, Վլադիմիր-Գլիսուրատաքի Ուլահ մէքթէպի հոճալարը՝ ըն ախշ ու կիրիֆթ օլունարաք, չէհրիմիզէ կէթիրիլաիքլէրին. տէն պահս իյլէմիշ, վէ պունլարըն ախշ ու թէվգիֆ օլունմասը, պիր միւֆէթիշ թարաֆընտան Սէլանիք վալիսինէ թագտիմ գելընան պիր բարբարթօտա; միւմիլէյհիւմ հոճալարը, պիր ֆէսատ գօմիթէսի ազասը օլտուգլարընա տայիր, հագլարընտա վագը օլան պիր ազվիեաթա միւսթէնէտ օլտուղունա պէեան իթմիշ իտիմ։ Պու միւֆէթիշ, Վասէլիցա գայմագամը օլուպ, միւմիլէյհ գայմագամըն շու իքի նէֆէր պիսուչ քիմէսնէլէրի նէ՞ իչին հապսէ աթտըրմըշ օլտուղունա տայիր իչպու մէքթուպուն սօնլարընտա իյզահաթ կէօրիւլէճէք տիր։

«Միւմիլէյհ գայմագամ, քէնտի ալէյհինտէ իսնատ իտիլէն պիր թէօհմէթէ ճէվապ վիրմէք իւզրէ, մէտհ ու սէնա իտիլմէքտէ օլան վալիյի լահագգ Իպրահիմ բաշա հազրէթլէրի թարաֆընան պուրաեա ճէլպ իտիլմիշ տիր։ Իշթէ պու պապտէքի թաֆսիլաթ շունտան իպտրէթ տիր։ Ապտիւրրահման էֆէնտի (գայմագամը միւմիլէյհին իսմի տիր), էվվէլա Վէրրիա գայմագամը օլմուշ, վէ կէչէն սեպտեմբեր այընտա, Վասէլիցա գաղասընըն մագրրը օլան Լէբսիթա գայմագամը. ղընա նասպ իտիլմիշ տիր։ Հիւքիմէթի Սէնիյյէ, Վէրրիա տէյիրմէնլէրինտէն քիլիսէթլի ուն ճէլպ իթմէքտէ իտի, վէ պու ունլար Սէլանիքէ նազէ օլունարաք, օրտու իչին բէքսիմաթ եաբըլմագտա իտի։

«Ունլարըն մուպաահասը վէ նագլի, միւմիլէյհ գայմագամա իհալէ գելընմըշ իտի։

«Ունուն մուպաահասընտա, շու գայմագամըն նէ տէրէճէեէտէք սույի մուամէլաթտա պուլունտուղունու պիլմէմ։ Անճագ պու կիւնքի կիւն մալիւմ պիր շէյ վար իսէ, օ տախի գայմագամ քէնտիսի եիւզ օգգա ունուն նագլիեէսի իչին իւճրէթ օլմագ իւզրէ, խազինէյի տէվլէթտէն 25 զրուշ ալագը հալտէ, զէվալը քիրաճըլարա ասլա նագլեէ մէսաբիֆի վիրմէմիշ տիր։ Իմտի, կէչէն բէնճէլենգիհ կիւնիւ Ապտիւրրահման էֆէնտի մէճլիսի իտարէտէ իսթինթագ իտիլմիշ, վէ պու իսթինթագընը նէթիճէսի, միւմիլէյհ հագգընտա մուզիրը օլմուշ, եանի, միրինին զարարընա օլարագ, պիր թագըմ խիեանէթլէր իճրա իթմիշ օլտուղունա շիւպհէ գալմամըշ տըր։

«Էֆէնտիյի միւմիլէյհին իճրա իթմիշ օլտուղու տէյկէր պիր սույի մուամէլէյի խապէր վիրմէք, կէրէք հիւքիմէթճէ վէ կէրէք մէնֆաաթը ումումրեէճէ ֆայտանտէն խալի ատիլ տիր զանն իտէրիմ։ Իշպու մուամէլէ, իհթիմալ տըր քի վալի բաշա հազրէթլէրիյլէ հիւքիմէթի մերքէզիեէնին մալիւմու օլմաեբպ, հալպուքի էհալիտէ պունա խապէրտար օլմաեան եօգ տուր։

«Պիր թագըմ Արնավուտ պաշըպօզուգլար, Թըրհալաեա կիթմէք իւզրէ, կէչտիքլէրի Խրիսթիան գասապա վէ քէօյլէրինտէ պաղը ֆէնալըգլար իճրա իթմիշլէր տիր։ Պունուն իւզէրինէ հիւքիմէթի մահէլլեէճէ վէ հաթթա Պապը՝ Լիեճ չիքեաեէթ բ. տիլտիկինտէն, պունլարըն մէնիի իչին Գէտապիրի լաղըմէնին իթթիֆաղը, ճանիպի Պապը Ալիաէն էմր պույրուլմուշ տուր։ Բում զաղէթալարը պու խուսուսստա բէք չօգ պահսլար եազմըշլար տըր։

«Մէրգուման պաշը պօզուգլարտան միւբէթթէպ պիր ֆըրգա, Պայրամաղա նամընտա պիրինին թահթը գօմանտասընտա օլտուղու հալտէ, գայմագամ Ապտիւրրահման էֆէնտինին թամ Վէրրիատան մագամը ճէսիտինէ կիթտիկի էսնատէ Պլաթզիտէ պուլունմագտա օլտուղունտան, միւմիլէյհ Ապտիւրրահման էֆէնտի, Վասէլիցա գայմագամըղը տախիլինտէ պուլունան Պլաթզի էհալիսինին, եաղմաճը վէ թէոպիեէսիզ Արնավուտլար թարաֆընտան չէքտիքլէրի սույի մուամէլէթը կէօզէրիյլէ կէօրմիշ տիր։ Հաթթա պու պաշը պօզուգլարըն, Էմբօրէնի, Տէպրի, Մօքրէնի, Վլադհօ-Գլիսուրա վէ սայիր գարիեէլէրտէ էշխաս վէ էմլաքա իթտիքլէրի ֆէնալըգլարը Պլաթզիտէ խապէր ալմըշ տըր։

«Իմտի Ապտիւրրահման էֆէնտի, Պլաթզիտէ պաշը պօզուգլարընը սէրկէտէսինէ կէթիրտէրէք, տտամլարընընը պիր հիւսնի հարէքէթտէ պուլունմալարը իչին մէրգումա էմր վիրմիշ տիր։ Օէրկէրտէյի մէրգումտախի քէնտիսի անլէրին իշլէրինէ գարբշմատըղընը վէ հաթթա քէնտույի օ իշլէրէ գարբշտըրթմատըղլարընը ճէվապէն գայմագամպ պիլտիրմէսի իւզէրինէ, միւամլէյհ տախի, վիրտիկի էմրին խիլաֆընտա հարէքէթ իթտիկինտէ, բէչիման օրտագ օլտուղունու սէօյլէմիշ տիր։

«Գայմագամըն Պլաթզիտէ իքի իւչ նէֆէր զապթիեէսի պուլունտուղու հալտէ, պաշը պօզուգլար 68 նէֆէր իտիլէր։ Պունուն իւզէրինէ Ապտիւրրահման էֆէնտի, զաթէն պաշը պօզուգլարը թէվգիֆ իթմէք, վէ սիլահլարընը ալմագ էմրի, քէնտիսինէ Սէլանիք վալիսի թարաֆընտան վերիմիշ օլտուղու հալտէ, թագիաթըյա վուգույի հալի վալիյի միւշարիլէյհէ արզ իթմիշ, վէ վալինին էմրի եօլտա իքէն, գայմագամ Լէբսիթիեէ վասել օլմուշ տուր։ Պաշըպօզուգլար իսէ Շիաթիսթաեա կէլէրէք, միւսաֆիրէթէն քէնտուլէրինի գապուլ իթմիշ օլան էհալիտէն իքի նէֆէրինի գաթլ ու թէլէֆ իթմիշլէր տիր։

«Գայիմագամ, Շիաթիսթա վուգուաթընտան խապէրտար օլուր օլմազ, մէճլիս ազասը իլէ 150 նէֆէր ասքերի միւսթահֆըզա իսթիհսապ իտէրէք, մահէլլի մէզքիւրէ կիթմիշ, վէ կէօրիշմէք իւզրէ, պաշըպօզուգլարընը սէրկէրաէմնի կէթիրթմիշ տիր։ Պաշը պօզուգլարընը սէրկէրտէսի, մէզքիւր էմրէ մուվաֆագաթ իթմիշ, ֆագաթ մահէթինէ 20 նէֆէր սիլահլը ատէմ ալարագ, գայմագամը միւմիլէյհին նէզտէինէ ապիմէթ իլէմիշ տիր։ Անճագ Ապտիւրրահման էֆէնտի, մերգումա, մէճլիսին հուզուրընա սիլահսըզ կելմէսինի էմր իթմիշ իսէ ատ, կէրէք սէրկէրտէյի մերգում վէ կէրէք թէվաֆ'լերի մուխալիֆէթ իթմիշլէր տիր։ Պունուն իւզէրինէ գայմագամ, մահէթինտէ պուլունան մըսթահֆըզլարա, վէ պիր վագըթ հաճի Կոմարանընը էշղըեա Փըրզասընտան օլուպ, չիմտի իսէ էշգըեսեը թաղիպ իթմէք իւզրէ դեր սերտարը պուլունան Նէհիպնամ քիմէնէեէ, սիլահլա Արնավուտլարը իւշրինէ հիւճում իթմէրի իչին էմր վիրմիշ, վէ ֆիլվագը շու էմր իճրա օլունմուշ տուր։ Պաշը պօզուգլարտան սէքիզ նէֆէրի թէլէֆ, վէ օն իւչ նէֆէրի մէճրուհ օլմուշլար տըր։ Պուսուրու տախի, էվին պիրինտէ քէնտիլէրինի սիրէր իտէրէք, Եիկիրմի տէօրթ սաաթ գալշը տուրտուգտան սօնրա, թէալիմ օլմուշլար, վէ սիլահլարընը հիւքիմէթէ թէրք իթմիշլէր տիր։ Գայմագամ պունլարը սօյտուրմուշ, վէ իւզէրլէրինտէ պուլունան գայէ, կիւմիշ, վէ ալթուն ագճէլէրի նէտէրինտէն ալտըգտան սօնրա, քէնտիլէրինի տախի զինճիրէ բաղմ իլէ, Մանասթըրա վէ Սէլանիեէ կէօնտէրմիշ տիր։ 70 տէն զիեատէ քէօյլէրտէն կէչմիշ օլան պու Արնավուտլարըն իւզէրինտէ պուլունան ագճէ, եէտի եիւզ պին զուրուշու թէճավուզ իյլէմիշ տիր։ Մէզքիւր ագչէ, Շիաթիսթա վէ Պլաթզի գարիեէլէրի միւթէպերանը էօնիւնտէ թաատտա օլունմուշ տուր։ Շու հալտէ, մէպլաղը մէզպուր խրիսթիեան էհալիսինէն ճէպրէն զասպ իտիլմիշ օլտուղու ճիհէթլէ, իշ պու մէպլաղըն, սահիպլէրինէ թեատէ գելընճաղընա հէր քէս թարաֆընտան ինթիզար օլունմագտա իտի։

«Գայմագամ Էշ պու խրրոսղլարըն ճիւմլէսինի տիգգաթլէ նօթա իթտիքտէն սօնրա, զարարլարընընը էօտէնիլճէկլինէ տայիր խրիսթիանլարը թէէմին իյլէմիշ տիր։ Լաքին իւչ այ կէչտիկի հալտէ, պիր բարա պիլէ էօտէնմէմիշ տիր։ Իմտի, պաշըպօզուգլարտան կէրի ալընան ագչէ նէ՞ օլտու, նէ՞ իչին պու ագչէ ատհիպլէրինէ իեատէ օլունմամըշ տըր։ Էկէր հիւքիմէթ, Ապտիւրրահման էֆէնտիտէն հիսապ իսթէեէճէք օլուր իսէ, անճագ միւմիլէյհ օլ պապտէ մալիւմաթ վիրէպիլիր։

«Իշթէ եէնի պիր մէսէլէ տահա։ Վալի բաշա հազրէթլէրի պունու տա նազարը իթթինաեա ալմաշը տըրլար։ Պու պապտէ մէճլիսի մէպուսանտա պիր սիւալ վագը օլմասը արզու օլունուր, չէյլէ քի պու մատտէ հագգընտա իճրա իտիլէն տտալէթ, ուրնրն, գուրտուն աղղընտան գօռուն գուրթարմասը մասալընա պէնզէմէյէն։

«Ամնի գայմագամ, Վլադհ. Գլիսուրաեա մուվաֆֆէքիյէտ, կիւեա Ուլահ մէքթէպի հոճալարընընը, պաշըպօզուգլար մատտէսինի, վէ 700 պին զուրուշլուգ հիքմետէյի վէ սայիրէյի զազէթալարա եազմագլար տէյու իշթիմիշ, վէ իշթէ պու սէպէպտէն, պու նամուսու վէ քիմսէեէ զարարարը օրմանան միւտէգրիպէրէ գարշը պիր էնթրիգա գուրմուշ տուր։ Պու միւտէրրիսլէր տայիմա չէհրիմիզտէ պուլունուպ, ֆամիլիալարը նէրտինէ վէ պիզզարաբ թէրք իթմիշ օլտուղլարը մէքթէպլէրինէ ավելթ իթմէք իւզրէ, սէպիլէրի նէ վագըթ թախիեէ օլունաճաղընը Ալլահ պիլիր։»

ԷՐԶՐՈՒՄՏԱՆ ԹԱՀԻՐԱԹ

(Ճուամա իրթէսի կիւնքի նիսխէսիպտէն պաղեյյէտ վէ խիթամ)

«Պու կիւնլէրտէ միւթարէքէ վէ միւսալէհա թէվաթուրլարը չօգնա իչտիրիեօր. իքի օրտու արասընտա մուխապէրէ մէմուրլարը սըգճա կիտիպ կէլիեօրլար։ Բէմալի նէզաքէթլէ միւզաքէրէ ճէրէեան իտիեօր։ Միւզաքէրաթը մէզքիւրէ կէլզի թութուլուեօր, վէ պիր Ռուս մուխապէրէ մէմուրունա եանաչապիլմէք, վէ եախօտ պիզիմքիլէրաէն օ. ֆագ պիր հավատիս ալմագ իչին զաեէթլէ թիլքի թապիեաթը օլմագ լազըմ տըր։ Մուսա բաշանըն եէկէնի վէ Իսմայիլ Հագգը բաշանըն էրքեանը հարպ ըէյիսի Զէրքէս . . . խէֆիէն իճրա իյլէտիյի մէմուրիէթտէն սօնրա, յունվարըն 27ինճի բաղար կիւնիւ միրալայ Հիւսէյին Ավնի, մէմուրէն ժէնէրալ Լօրիս Մէլիքօֆընընէզտինէ իդամ գելընտը։ Միրալայը միւմիլէյհ, Հասան գալէսեա կիթմէք իչին Իլիճէտէն կէչտի. Տէվէ Պոյնու թարիգի տահա գըսսա իսէ տէ, թարիգի մէզքիւրտէն պու արա կէչիլմէք մուհալ գաղիլինտէն տիր։ Հիւսէյին Ավնի պէյ ավտէթ իթմէզտէն էվվել, յունվարըն 27ինճի բաղար կիւնիւ, էրզրումըն Ռուսիա գօնսօլօսը սապզը, վէ չիմտի էրմէնիսթան օրտուսունտան մուխապէրաթը տիբլօմաթիկզբեէ միւտիրի օլան միւսիւ Օպէրմիւլլեր աթա սիւար օլտուղու հալտէ էրզրումա կիրտի։ Միւմիլէյհին պէրապէրինտէ, պիր եավէրի հարպ, պիր թէրճէման, վէ իքի տէ Դաղազ ասքէրի պուլունմագտա իտի։ Պունլար տօղրու գօմանտանընն պուլունտուղու սիւարի գեչլասընա կիտիպ, Իսմայիլ բաշանըն հուզուրունա չըգարալար. բաշայի միւշարիլէյհ միւմայիլէյհի Մուսա Հասան վէ Թահսին բաշալար, վէ սայիր պիր գաչ ժէնէրալարընն հուզուրունտա քէմալ նէզաքէթլէ գապուլ իյլէտի։ Մուխապէրէ մէմուրու սրթաթըյլա կէլմիշ օլան միւմայիլէյհ միւսիւ Օպէրմիւլլեր իլէ մանէթի պիր ագ իսթիրահաթտան սօնրա, քէնտիլէրէ Եիկիրմի պէշ՝ քիլիք պիր սուֆրատա կիւզել պիր զիեաֆէթ քեչիտէ օլունտու։ Կէօրիւնիր քի հիւքիմէթի մահէլլիէմիզ, էրզրումտա հէր իսթէնիլէն չէյին մէվճուտ օլտուղունու Ռուսլարա ֆիիլէն կէօսթէրմէք իսթէմիշլէր տիր։ Նասըլ քի թարաֆըմա խապէր վիրտիքլէրինէ կէօրէ, սուֆրատա խավեար վէ Ռուսլարըն սէվտիքլէրի պու կիպի նատիտէ սայիր եէեէճէքլէրտէն տախի չըգարմըշլար տըր։ Շիշէլեր իլէ Պօրտօ շարապը իգրամ օլունմուշ իսէ տէ, պուրաճըգտա ունութմամ պիլտիրմէեէ քի էրմէնիսթանընն Պօրտօ շարապը, Մարսիլիանընն աղըղա ալընմագ Պօրտօլէգ շարապը տըր քի, պուրատա իսմինէ Պօրտօ գայմուշլար տըր։ Եէմէյին իւզէրինտէն պիր չօգ տա չէրէղ չըգարալար. շէյլէ քի պուրանընն զէնկինլէրինտէն կէթիրթտիքլէրի էնվայի իչկիլերտէն մատտա, արմուտ, ճէվիզ վէ խուրմաեա վարընճա չըգարմըշլար տըր։ Էյիճէ եէտիքտէն, վէ պիր գաչ թաս չայ վէ գահվէ իչտիքտէն սօնրա, սալաեա քիմսէ եանաչմասընն իչին էվամիրի շեհիաեէ իթմա օլունտու. բիվանէէթէ կէօրէ, սալատա միւթարէքէ շերայիթի իչին միւզաքէրէ ճէրէեան իյլէմիշ տիր։ Սալանընն գաբուլարընտան էբէյի ուղագտա նէօպէթճիլէր պէյլէթտիրիլտի։ Մէճլիս կիճէ եաբըսընան սօնրաեա գատար տէվամ իթտի։

«Ճէրատասը կիւնիւ, եանի յունվարըն 30ունճու կիւնիւ, սապահընն սաաթ 10ընտա, մէմուրու միւմիլէյհ, մանէթի իլէ պերապէրը շէհիրէն չըգէպ հինցէ տօղրու հարէքէթ իյլէտի քի, օրտան Հասան Գալէսեա կիտէճէք իտի։ Մէրգուման մուխապէրէ մէ-

մուրլարբնա քիմսէ եռնաշամատը։ Օսմանլը ժէնէրալլարը տախի տիշարբեա պիր սէօզ չբգարմատբլար։

«Օպէրմիլլէրին մէմուրիեէթի հագգընտա Բուս օրտուկեոհբնտա նէ թէվթուր չբգտբղբնը իհթիմալ տբր մէրագ իտիպ անլամագ իսթէրսինիզ. Իլիճէ գօմանտանը ժէնէրալ Զիթօֆիչին պիր զաթա նագլ իթտիկինէ կէօրէ, Մուսա բաշանբն եէկէնի իլէ Հիւսէյին Ազնի պէյին մէմուրիեէթի, էրզրումբն թախլիէսի նէ չարթլա վուգու պուլաճաղը մատտէսինտէն տօլաբը միւզաքերէ իթմէքտէն իպարէթ օլտուղու հալտէ, չէրայթի հագգընտա ուզաշբլամամշշ, վէ պունուն իւզերինէ մէյտանտա օլան միւշքիլի հալլ իչին միւմայիլէյհ միւսիւ Օպէրմիլլէր կէլմիշ տիր։

«Ժէնէրալ Տէր Ղուկասոֆ Պաեազիտ թարաֆլարբնտա օլուպ, Վան իւզէրինէ եիւրիւմէք իսթէտի իսէ տէ, գար սէպէպինտէն կիտէմէսի։ Մէսմուիմէ կէօրէ, ժէնէրալ Վահան Մէլիզ օֆ, Թբրապզօն եօլունտան կիտէրքէն, Բուրնագաբանտա եէտի սանտբգ թիֆէնք իլէ միւհիմմաթ զապթ իթմիշ տիր։ Աշքայէտ, սիւարի թապուրուն սանտբգբնը զապթ էթմիշ տիր. սանտբգբ մէզքիւր հէր նասբլսա գաշբրբլամամբշ իտի, իչինտէ 500 լիրա իլէ 50 պին զուրուշլուգ գայմէ վար իտի Բուսլար եէեէճէյէ տայիր չէյլէր տախի զապթ էթտիլբր։

ԿԻՐԻՏՏԷՆ ՄԷԹՈՈՊ

(Լա Թիւրքինէ, մուխպիրի մախսուսունտան.)

Հանեա, 11 փեւրվար 1878

Սֆաքիա գայմագամը, թահթը իտարէսինտէ պուլունան զազանբն մագարբբնը թէրք, վէ կէշէն հաֆթա սիլ ճիւմլէ իտարէ մէմուրլարբբյա Հանեաեա ավտէթ էյլէտի։

Ալիքիանու գազասբնբն գայմագամը տախի, գուեուտաթը ալաբգտան սօնրա, տիւն Հանեաեա կէլտի։

Սէյլէնտիկինէ կէօրէ, Միւսօթամս վէ Ամարի գազալարբնբն գայմագամլարը տա եազբնտա Հանեաեա կէլէճէքլէր տիր։

Պու սապահտան պէրու չէհրտէ տէվէրան իտէն պիր թէվթուրա նազարէն, Բէթիմտա Միւսլիմանլար քիլիսէլէրէ պիր թագբմ հագարէթլէր իլէ, եազմա վէ սայիր հարաքէաթը նահէմարէ իճրա էթմիշլէր տիր։

Թէկմին իտիլիեօր քի, հաճի Միհալի, Սգալատի, Գօրքիտի, վէ Մավրօեէնի նամ Կիրիտ բուէսասը, թահթը գօմանտանլարբնտա թագրիպա սէքիզ եիւզ նէֆէր եէրլի կէօնիլլիւ էֆրատը պուլունտուղու հալտէ, Ալիքեանուտան եարբմ սաաթ պայիտ մէսաֆէտէ վագը Ֆուրնէ վէ Սքինէ նամ քէօյլէրտէ թօրլանմշլար տբր։ Պունլար մուխասէմաթա պաշլամագ նիեէթինտէ օլուպ, հաթթա ճէկիրէնին Եունանիստանա իլհագ օլմասբնը իլան իլէ պէրապէր, Եունան սանճաղբնը տախի քիչատ էյլէմիշլէր տիր։ Շու էշզրեա բուէսասբնբն Հանեանբն ճիվարլարբնտաքի օվաեա ինէրէք, մուվազդաթէն օրատա պարբնմշ օլան Իսլամ ֆամիլեալարբնա ֆէնալբզլար էթմէք թասավվուրունտա օլտուղլարբը սէօյլէնիլիեօր։

Իրիսթիանլարբն Միւսլիմանլարտան չօգ օլտուղլարբը գազալարտա գուվվէյի իճրաեէ գալմամշշ տբր։

Լաէնգաթի Կիրիտէ Ամինա գօմիթէլէրի թարաֆբնտան կիզլի սուրէթտէ էսլիհա, մուհիմմաթը հարպլեէ վէ մէքիւլաթ վիրուտ իտիլօր։

Ճէզիրէնին իտարէյի միւմթազէ սուրէթինէ իֆրազը հագգընտա, գազալար վէքիլէրի թարաֆբնտան վազը օլան թէքլիֆ իսապէրի, էհալի թարաֆբնտան տուեուլուտուղնտա, Լաչիթ, Հանեա վէ Բէթիմօ Միւսլիմանլարը, դաթը հազրէթի Բատիշահեէ թէլէկրաֆլար չէքէրէք, մէզքիւր թէքլիֆէ մուվաֆֆազաթ իտիմէմէսինի բէճա էթմիշլէր տիր։

Սէյլէնտիկինէ կէօրէ, տիւն կիճէ, Հանեաոան 4 սաաթ պայիտ մէսաֆէտէ վագը տաղբն պաղը ճիհէթլէրինէ աթէչէր կէօրմիշ, վէ մէգքիւր ամէլլէր, եագբնտա մուխասէմաթբն պաշլանամաղբնա ալէամէթ օլտուղու անլաշբրմշ տբր։

Ֆիրէ գաբիեէսինտէ թօբլանմշ օլան գազալարբն վէքիլէրի, մէմուրիեէթլէրինէ էսասը պուլունան մէթալիպ հագգընտա, տէվլէթի Ալիեէ գօմիսէրիսէ միւզաքէրաթա կէրիշճէք եէրտէ, էվվել պէ էվվել միւշարիեէյհիւմ գօմիսէրլէրէ, տէվլէթէ սէնէվի պէշ եիւզ պին զրուշ վէրիի վիրմէք իւզրէ, Կիրիա ճէզիրէսինին իտարէյի միւմթազէ օլմասբնը թէքլիֆ էթմիշլէր տիր։ Պու թէքլիֆ, Պասը Ալիեէ արզ օլունմուշ օլտուղունտան, հիւքիւմէթի Սէնիյյէնին զարարբնա պէքլենիլմէքտէ տիր։

ՄԷՄԱԼԻԲԻ ՄԱՀՐՈՒՍԷ ԷՀԱԼԻՍԻ

Բարիզտէ թասլ օլունան Ասամպլէ Նասիոնալ նամ զազէթատա, մէմալիքի մահրուսէ էհալիսի հագգընտա չու աթիտէքի ըսթաթիսթիգ կէօրիւլմիշ տիր.

«Օսմանլըլար Էվրօբատա 1,300,000, վէ Ասիատա 10,700,000, քի ճէման 12,000,000 հիսապ օլունուրլար։ Սլավլար, 1,000,000 Սըրպլըլարտան, Հէրսէքտէ վէ Թունա սէվահիլինտէ սաքին օլան 2,000,000 Պօշնագլարտան վէ 4 միլեոն Պուլղարլարտան միւրէքքէպ օլտուգլարը հալտէ։ Էվրօբա գըթասընտա ճէման 7,000,000 նուֆուս տուրլար։ Էվրօբանբն Եանիա վէ Արնավուտլուգ գըթալարբնտա, Արնավուտ օլարագ 1,500,000 էհալի վար տբր։ Բումլար, (Բումէլիտէ, Սէլանիք թարաֆլարբնտա, Անատօլու սէվահիլինտէ վէ պահրը Սէֆիա ատալարբնտա օլմագ իւզրէ), Էվրօբատա 1,000,000, վէ Ասիատա տախի 1,000,000, քի ճէման 2,000,000 էհալի տիրլէր։ Էրմէնիլէր, Էվրօբատա 400,000, վէ Ասիատա 2,000,000, քի ճէման 2,400 պին նուֆուս տուրլար։ Եէհուտիլէր ճէման 170,000 նուֆուս էհալի օլուպ, պունլարտան 70,000 նուֆուսու Էվրօբատա վէ 100,000 նուֆուսու Ասիատա պուլունմագտա տբր։ Արապլար Ասիատա 900,000 քիշի տիրլէր։ Մըսըրլըլար (եանի Արապլար իլէ Գօֆթլար) Աֆրիգատա 3,800,000 քիշիյի ճամի պուլունմագտա տբրլար։ Ասիատա Քիւրա օլարագ, 1,100,000 նուֆուս վար տբր։ Ասորիէր, Խըթթիէր վէ Տիւրքիէր տախի Ասիատա ճէման 260,000 նուֆուս էհալի տիրլէր։ Լաքին Շարգտա միլլէթլէր, զիեատէ մէզհէպ իւզէրինէ միւէսսէս տիր, վէ պու ճիհէթլէ, թէպպայի տէվլէթի Ալիեէ պուշլճա տէօրթ մէզհէպ թագսիմ օլունուր։ Էվրօբատա 3,800,000, Ասիատա 12,250,000, Աֆրիգատա 3,800,000 քի ճէման 20,530,000 Միւսլիման վար տբր։ Էվրօբատա 11,140,000, Ասիատա 2,370,000, քի ճէման 13,510,000 Իրիսթիան օրթօտօքս պուլունմագտա տբր։ Իրիսթիան գաթոլիքլէրէ կէլինճէ, պունլարտան Էվրօբատա 260 պին, վէ Ասիատա 640,000, քի ճէման 900 պին նուֆուս վար տբր։ Եէհուտիլէր, Էվրօբատա 70,000 վէ Ասիատա 100,000 օլարագ, ճէման 170,000 նուֆուս տբրլար։ Վէրիհասըլ մէմալիքիմահրուսէյի Շահանէտէ, ճէման 35,130,000 նուֆուստան միւրէթէպ էհալի վար տբր։»

Ասն բոսթա իլէ ալտբղբմբզ Էվրօբա զազէթալարբնտա կէօրիւլէն թէլէկրաֆ հավատիլէրի տիր։

Թիֆլիստէն Ամանս Էնթերնասիոնալա չէքիլէն յունվար 18—30 թարիխլի պիր թէլէկրաֆնամէյէ կէօրէ, Հասան գալէատա 7000 խասթա պուլունմագտա իմիշ։

Խասթալարբն էքսէրիսի թիֆուսան թուրմուշլար տբր։

Վիէննա, 5 փեւր.

Գօնթ Անտրասի, Բարիս սահանամէսինի իմզալաեան տէվլէթլէրէ, գօնֆէրանսընն գասուլի իչին կէօնտէրտիկի տավլէթ, գօնֆէրանսընն Վիէննատա իճթիմա էյլէմէսինի թէքլիֆ, վէ Մէհմէքթէյին լէ Եունան, վէ Սըրպ վէ Գարադաղընն տախի գօնֆէրանսա տավլէթ օլունուպ օլունմաեաճաղընա դարար վէրմէյի Գօնֆէրանսա թէքլիֆ էթմիշ տիր։

Ուշ տավլէթ, վէ պունլարտան իքիսի Ալմանեա իլէ Իթալեա տավլէթլէրի օլտուղու հալտէ, գօնֆէրանսընն Վիէննատա իճթիմա էյլէմէսինի դապալ էթմիշլէր։

Ամինա, 4 փեւր.

Միթարէքէնին ագտի, պուրատա հիստէթի ազիզի մուճիպ օլտու։ Հէր քէս Թիւրքիատա դարը մուհարէպ իսթէտիկնտէն, հիւքիւմէթ էֆքեարը ամէլեէ էթատաթ իսթեօր։ Եանեանընն էքսէր ալէյհէր կէօրմիշ, վէ մէգքիւր ամէլլէր, եագբնտա մուխասէմաթբն պաշլանամաղընա ալէամէթ օլտուղու անլաշբրմշ տբր։

Ֆիրէ գաբիեէսինտէ թօբլանմշ օլան գազալարբն վէքիլէրի, մէմուրիեէթլէրինէ էսասը պուլունան մէթալիպ հագգընտա, տէվլէթի Ալիեէ գօմիսէրիսէ միւզաքէրաթա կէրիշճէք եէրտէ, էվվել պէ էվվել միւշարիեէյհիւմ գօմիսէրլէրէ, տէվլէթէ սէնէվի պէշ եիւզ պին զրուշ վէրիի վիրմէք իւզրէ, Կիրիա ճէզիրէսինին իտարէյի միւմթազէ օլմասընը թէքլիֆ էթմիշլէր տիր։ Պու թէքլիֆ, Պասը Ալիեէ արզ օլունմուշ օլտուղունտան, հիւքիւմէթի Սէնիյյէնին զարարընա պէքլենիլմէքտէ տիր։

Ամինա, 4 փեւր.

Միթարէքէնին ագտի, պուրատա հիստէթի ազիզի մուճիպ օլտու։ Հէր քէս Թիւրքիատա դարը մուհարէպ իսթէտիկնտէն, հիւքիւմէթ էֆքեարը ամէլեէ էթատաթ իսթեօր։ Եանեանընն էքսէր ալէյհէր կէօրմիշ, վէ մէգքիւր ամէլլէր, եագբնտա մուխասէմաթբն պաշլանամաղընա ալէամէթ օլտուղու անլաշբրմշ տբր։

«Օսմանլըլար Էվրօբատա 1,300,000, վէ Ասիատա 10,700,000, քի ճէման 12,000,000 հիսապ օլունուրլար։ Սլավլար, 1,000,000 Սըրպլըլարտան, Հէրսէքտէ վէ Թունա սէվահիլինտէ սաքին օլան 2,000,000 Պօշնագլարտան վէ 4 միլեոն Պուլղարլարտան միւրէքքէպ օլտուգլարը հալտէ։ Էվրօբա գըթասընտա ճէման 7,000,000 նուֆուս տուրլար։ Էվրօբանբն Եանիա վէ Արնավուտլուգ գըթալարբնտա, Արնավուտ օլարագ 1,500,000 էհալի վար տբր։ Բումլար, (Բումէլիտէ, Սէլանիք թարաֆլարբնտա, Անատօլու սէվահիլինտէ վէ պահրը Սէֆիա ատալարբնտա օլմագ իւզրէ), Էվրօբատա 1,000,000, վէ Ասիատա տախի 1,000,000, քի ճէման 2,000,000 էհալի տիրլէր։ Էրմէնիլէր, Էվրօբատա 400,000, վէ Ասիատա 2,000,000, քի ճէման 2,400 պին նուֆուս տուրլար։ Եէհուտիլէր ճէման 170,000 նուֆուս էհալի օլուպ, պունլարտան 70,000 նուֆուսու Էվրօբատա վէ 100,000 նուֆուսու Ասիատա պուլունմագտա տբր։ Արապլար Ասիատա 900,000 քիշի տիրլէր։ Մըսըրլըլար (եանի Արապլար իլէ Գօֆթլար) Աֆրիգատա 3,800,000 քիշիյի ճամի պուլունմագտա տբրլար։ Ասիատա Քիւրա օլարագ, 1,100,000 նուֆուս վար տբր։ Ասորիէր, Խըթթիէր վէ Տիւրքիէր տախի Ասիատա ճէման 260,000 նուֆուս էհալի տիրլէր։ Լաքին Շարգտա միլլէթլէր, զիեատէ մէզհէպ իւզէրինէ միւէսսէս տիր, վէ պու ճիհէթլէ, թէպպայի տէվլէթի Ալիեէ պուշլճա տէօրթ մէզհէպ թագսիմ օլունուր։ Էվրօբատա 3,800,000, Ասիատա 12,250,000, Աֆրիգատա 3,800,000 քի ճէման 20,530,000 Միւսլիման վար տբր։ Էվրօբատա 11,140,000, Ասիատա 2,370,000, քի ճէման 13,510,000 Իրիսթիան օրթօտօքս պուլունմագտա տբր։ Իրիսթիան գաթոլիքլէրէ կէլինճէ, պունլարտան Էվրօբատա 260 պին, վէ Ասիատա 640,000, քի ճէման 900 պին նուֆուս վար տբր։ Եէհուտիլէր, Էվրօբատա 70,000 վէ Ասիատա 100,000 օլարագ, ճէման 170,000 նուֆուս տբրլար։ Վէրիհասըլ մէմալիքիմահրուսէյի Շահանէտէ, ճէման 35,130,000 նուֆուստան միւրէթէպ էհալի վար տբր։»

Ասն բոսթա իլէ ալտբղբմբզ Էվրօբա զազէթալարբնտա կէօրիւլէն թէլէկրաֆ հավատիլէրի տիր։

Թիֆլիստէն Ամանս Էնթերնասիոնալա չէքիլէն յունվար 18—30 թարիխլի պիր թէլէկրաֆնամէյէ կէօրէ, Հասան գալէատա 7000 խասթա պուլունմագտա իմիշ։

Խասթալարբն էքսէրիսի թիֆուսան թուրմուշլար տբր։

Վիէննա, 5 փեւր.

Գօնթ Անտրասի, Բարիս սահանամէսինի իմզալաեան տէվլէթլէրէ, գօնֆէրանսընն գասուլի իչին կէօնտէրտիկի տավլէթ, գօնֆէրանսընն Վիէննատա իճթիմա էյլէմէսինի թէքլիֆ, վէ Մէհմէքթէյին լէ Եունան, վէ Սըրպ վէ Գարադաղընն տախի գօնֆէրանսա տավլէթ օլունուպ օլունմաեաճաղընա դարար վէրմէյի Գօնֆէրանսա թէքլիֆ էթմիշ տիր։

Ուշ տավլէթ, վէ պունլարտան իքիսի Ալմանեա իլէ Իթալեա տավլէթլէրի օլտուղու հալտէ, գօնֆէրանսընն Վիէննատա իճթիմա էյլէմէսինի դապալ էթմիշլէր։

Ամինա, 4 փեւր.

Միթարէքէնին ագտի, պուրատա հիստէթի ազիզի մուճիպ օլտու։ Հէր քէս Թիւրքիատա դարը մուհարէպ իսթէտիկնտէն, հիւքիւմէթ էֆքեարը ամէլեէ էթատաթ իսթեօր։ Եանեանընն էքսէր ալէյհէր կէօրմիշ, վէ մէգքիւր ամէլլէր, եագբնտա մուխասէմաթբն պաշլանամաղընա ալէամէթ օլտուղու անլաշբրմշ տբր։

«Օսմանլըլար Էվրօբատա 1,300,000, վէ Ասիատա 10,700,000, քի ճէման 12,000,000 հիսապ օլունուրլար։ Սլավլար, 1,000,000 Սըրպլըլարտան, Հէրսէքտէ վէ Թունա սէվահիլինտէ սաքին օլան 2,000,000 Պօշնագլարտան վէ 4 միլեոն Պուլղարլարտան միւրէքքէպ օլտուգլարը հալտէ։ Էվրօբա գըթասընտա ճէման 7,000,000 նուֆուս տուրլար։ Էվրօբանբն Եանիա վէ Արնավուտլուգ գըթալարբնտա, Արնավուտ օլարագ 1,500,000 էհալի վար տբր։ Բումլար, (Բումէլիտէ, Սէլանիք թարաֆլարբնտա, Անատօլու սէվահիլինտէ վէ պահրը Սէֆիա ատալարբնտա օլմագ իւզրէ), Էվրօբատա 1,000,000, վէ Ասիատա տախի 1,000,000, քի ճէման 2,000,000 էհալի տիրլէր։ Էրմէնիլէր, Էվրօբատա 400,000, վէ Ասիատա 2,000,000, քի ճէման 2,400 պին նուֆուս տուրլար։ Եէհուտիլէր ճէման 170,000 նուֆուս էհալի օլուպ, պունլարտան 70,000 նուֆուսու Էվրօբատա վէ 100,000 նուֆուսու Ասիատա պուլունմագտա տբր։ Արապլար Ասիատա 900,000 քիշի տիրլէր։ Մըսըրլըլար (եանի Արապլար իլէ Գօֆթլար) Աֆրիգատա 3,800,000 քիշիյի ճամի պուլունմագտա տբրլար։ Ասիատա Քիւրա օլարագ, 1,100,000 նուֆուս վար տբր։ Ասորիէր, Խըթթիէր վէ Տիւրքիէր տախի Ասիատա ճէման 260,000 նուֆուս էհալի տիրլէր։ Լաքին Շարգտա միլլէթլէր, զիեատէ մէզհէպ իւզէրինէ միւէսսէս տիր, վէ պու ճիհէթլէ, թէպպայի տէվլէթի Ալիեէ պուշլճա տէօրթ մէզհէպ թագսիմ օլունուր։ Էվրօբատա 3,800,000, Ասիատա 12,250,000, Աֆրիգատա 3,800,000 քի ճէման 20,530,000 Միւսլիման վար տբր։ Էվրօբատա 11,140,000, Ասիատա 2,370,000, քի ճէման 13,510,000 Իրիսթիան օրթօտօքս պուլունմագտա տբր։ Իրիսթիան գաթոլիքլէրէ կէլինճէ, պունլարտան Էվրօբատա 260 պին, վէ Ասիատա 640,000, քի ճէման 900 պին նուֆուս վար տբր։ Եէհուտիլէր, Էվրօբատա 70,000 վէ Ասիատա 100,000 օլարագ, ճէման 170,000 նուֆուս տբրլար։ Վէրիհասըլ մէմալիքիմահրուսէյի Շահանէտէ, ճէման 35,130,000 նուֆուստ

կէչէնտէ միւհաճիրին գաղընլարընտան պիրինէ , չէշմէտէ պիթթէսատիւֆ , մէրգումէնին րըգգաթը գալպի մուճիպ օլան իւրեան հալինի կէօրմէսինտէ, եա մէրգումէյի էվէ կէթիրթմէք, վէ եախօտ, էվէ պիր խապէր իրսալի իլէ , էլպիսէ ճէլպ իթմէք կիպի , իգտիզայի վագթէ տախի հաճաթ պըրագմաեարագ , հէմէն ռէմ քէնտի արգասընտաքի կիճէլէք էնթարիսինի չըգարըպ , մէրգումէյէ կիյտիրտիքտէն սօնրա , քէնտիսինին եալընըզ պիր քիւրք իլէ խանէսինէ ավտէթինի կէօրտիւկիւմտէ, տօղրուսու, պիթըգ չու համիյյէթլէրի , գալպիմէ հատտէն զիեատէ թէէսսիր իյլէտիկինտէն , հէմ պէօյլէ էհլի սախավէթլէրին թէշվիգի , վէ հէմ տէ տոսդուսուզ վէ համիյյէթսիզլէրին պէլքի պիր խայրէթ պիմալարը նիյէթ ու էմէլէ , իչպու չուգգայի , թարաֆը ալինիզէ իրսալտէն քէնտիմի ալամատըըմ տըր · իմտի նէշրինէ հիմմէթինիզի րճա իտէրիմ էֆէնտիմ·

31 քեանունի սանի 1878

Իսթանպոլ

ՂԱԶԱՐ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ
Գայսէրիէլի

Միւթարէգգ մուգավէլէնամէսինի թանզիմէ մէմուր օլան գարիթան գօմիսիօնունտա Աըրգ Թարաֆընտան տախի պիր մէէմուր պուլունտուղու , վէ միրալայ Հօրվաթօվիչին էտիրնէտէ օլտուղու անլաշըլմըշ տըր ·

—Կէչէն չարշէնպիհ կիւնիւ մապէյնի հիւմայունտա ագտ օլունան մէճլիսի ուսումիտէ , Րուսլարըն Ցէրիսաատէթէ կիրմէլէրինէ տայիր ասլա միւգաքէրէ օլունմատըղը , վէ զաթը հազրէթի Բատիշահինին տախի բայիթախթըն խարիճինտէ պիր մահալլէ ազիմէթ վէ նագլը հիւմայուն պույրուլաճաղընըն ասլ ու էսասը օլմատըղընը Թիւրքճէ ղազէթալար եազըեօրլար ·

—Փուրնալ տը Փըրիսէլ ղազէթասընըն Այն Բէթրոպուրկ մուխպիրի եազըեօր քի , Րուսլարըն չարթլարընտան պիրի տէ Այա Սօֆիա ճամիսինին Րումլարա կէրի վիրիլմէսինի թալէպտէն իպարէթ օլաճագ տըր · Րուս ասաքիրինին ղալէպէ իյլէմէսինտէն , Ցէրիսաատէթ Րում բաթրիյի իչին մուսիպէթի մուճիպ նէթիճէլէր հասըլ օլաճագ տըր· զիրա, բաթրիքի միւշարիլէյհ Սուլթանըն լէյհինտէ նէշր իյլէտիկի պիր թագըմ շըջաբըրականլար սէպէպինտէն այլ իտիլէճէք , վէ ինթիխապ քի եէրինէ տիկէր պիր բաթրիգ նասպ օլունմաեաճագ տըր · չիւնքի Ֆէնէրտէքի Րում բաթրիգխանէսի , Րուսիա տէվլէթինէ վէ Սլավ ճինսինէ խասըմ օլան Եունանլըղըն մէրքէզի տիր ·

—Մուհարէպէյի հազըրէնին իպթիտասընտան պէրու , Րուսիա ասքէրինին զայեաթը յունվարըն օթուզընտա 89 պին 304 նէֆէրէ պալիղ օլտուղու ղազէթա հավատիսինտէն տիր ·

—Սինօպ միւթասարըֆը Աճմէտ պէյ էֆէնտի պու քէրրէ իրթիհալը տարը պագա իյլէմիշ տիր ·

—Չէքմէճէ աշըգլարընտա պիր գաչ կիւն գարփընտա ուսկումրու պալըղընըն քէսրէթի միւնասէպէթիյլէ , պալըգճըլար մահէլլի մէզքիւրէ հիւճում իթմէքտէ օլտուգլարը ճիհէթիլէ էվվէլքի կիւն Սամաթիա պալըգճըլարընտան իւչ քիշի պիր գաեըգ իլէ մէզքիւր մահէլլէ կիթտիքլէրի հալտէ , հէր նասըլ իսէ հավանըն պիրտէն պիրէ չիտտէթլի պիրուզէթ քէսպ էյլէմէսինտէն , մէրգումլարտան պիրիսի տօղղապ թէլէֆ օլմուշ , վէ տիկէրի վիրտա իթմիշ տիր ·

—Ճիւմաա իրթէսի կիւնքի նիւսխէմիզտէ , Սոֆիատան բաշա իչին , հէր նէ գատար էտիրնէյէ կիտէճէք տիր տէյի եազըլմըշ իսէ տէ , զաթէն էվվէլ մէզղուրտէ , միւմաիլէյհին տախի պիլմէթ իթմիշ օլտուղու անլաշըլմըշ տըր ·

—Կէչէն հաֆթա Գարտալինիգտէ բէգ չէտին սուրէթտէ պիր վէ Փուրթունալար վուգու պուլտուղունտան , հալիյէ պաղլը գայըգլար վուգու պուլմասը տախի ինթիխալտէն իսէ տէ , հէլէ պիր փօբօրուն չէքտիկի զահմէթլէր վէ կէչիրտիկի թէհլիքէլէր տասվիր տէհշէթ վիրիր մէրթէպէտէ օլտուղունտան , նագլընը պէեան իտէրիզ · չէօյլէ քի , Սօֆիա նամ փօբօր կէչէն սալը կիւնիւ , մէմլէքէթլէրինէ կէրի տէօնմէք նիյէթիլէ , Գարկազ իսկէլէսինէ չըգմագ իւզրէ , Եօսէրի Խրիմթեան օլտուղու հալտէ , սէքիզ եիւզ նէֆէր գատար միւհաճիրին վէ պագը տախի սայիր եօլճուլար կէօթիւրմէքտէ իքէն , գըրգ սաաթ գատար տէնիզ օրթասընտա վէ շիտտէթլու տալղալար իչինտէ չալգանտըգտան սօնրա սըղընըլթըքեար եօլուճա տէվամ իտէմէյէրէք , բէնաճէնալէյհ ագշամը կէրի տէօնմէսիւ կէլմէքլիկէ մէճպուր օլմուշ տուր ·

Ցէնիզին չիտտէթի օլ աէրճէլէրէ վարըլ օլմուշ տուր քի , վարօրուն սանտալլարընը տալղալար կէօթիւրտիւքտէն պաշգա , հէր նէ գատար խալգըն քեաֆֆէսի տախի պիրինճի գամարաեա տօլտուրուլմուշ իսէ տէ , հէր նասըլ իսէ տիշարտա գալմըշ օլան պիր չօճուգ իլէ պիր տէ գատընը տալղալար կէօթիւրմիւշ տիւր ·

Գամարա իչինտէ խալգ , ասլա գըմըլտանամազ սուրէթտէ պիր պիրինէ սըգըշմըշ վէ սարըլարագ աճ սուսուզ գալըըգլարը , վէ թէհամմիւլ օլունմազ սըգընթըլար չէքտիքլէրի չէօյլէ տուրսուն , գապալըգ արասընտա պիր իխթիեար գատընըն չըղլանըպ էօլտիւկիւ կիպի , տէօրթ պէշ եաշընտա պիր չօճուգ իւզէրինէ տախի սոգպա տէվրիլտիկինտէն , պիչարէ ալթընտա էզիլէ գալմըշ տըր ·

Պունտան տա զիեատէ խունրիզ հալ չու տուր քի , խալգ էօլիւլէրին տիշարը չըգարըլմասընը իսթէտիկի հալտէ , իխթիեար գատընըն զըլգը, վալիտէսի նաշինի, վէ չօճուղուն վալիտէսի տախի , չօճուղու նաշինի պիր տիւրլիւ պըրագմամագ իսթէմէմիշլէրինտէն , պիր չօգ ֆէրեատլար հասըլ օլմուշ իսէ տէ , նիհայէթ նաշլէրին տէնիզէ աթըլմասըյլա սագլանըլաճաղընըն տայիր եէմինլէր իտիլէրէք թէսքին իթտիքլէրինտէն սօնրա , պիր թագրիպ եօգարը չըգարըլմըշ , վէ Փիլվազը տա պուրաեա կէթիրիլմիշ տիր ·

Գարիթան պուլունան զաթըն քէնտուսի պիր եէրէ պաղլաթըրարագ , քէմալի տիգգաթ վէ մէհարէթլէ գօմանտասընը տէվամ ու իգտամ իյլէմէսի , մէտհ ու սէնայէ շայէնտէ նաղլընը սէօյլէնմէքտէ տիր ·

—Միւլթէթիրիգ միւթէֆէյերանընտան Ս էֆէնտի, ճիւմաա իրթէսի աղշամը սաաթ 11 րատտէլէրինտէ Պէյօղլունա չըգարագ, քէնտի խանէսինէ կիթմէքտէ իքէն , պիր թագըմ ճաստէ, գարըլլարընտա իքի նէֆէր սէրսօդ ասքէր չըգարագ , պունլարտան պիրի, միւմաիլէյհ էֆէնտինին արգասընտա պիրաղ սաղընթըլըգ իտէր , վէ մէրգում տախի, պէլլաեա ուղրամամագ նիյէթիլէ , պիր չէյ սէօյլէմէյիպ , փագաթ , չու հալլէրինին աեըպ օլտուղունու իխթար իլէ , եօլունա տէվամ իտէր իսէ տէ , ասգէրին տիկէր արգասընտա կէրի տէօնիւպ կէլիրէք , վէ հէման Ս. էֆէնտինին եագասընտան թութարագ , պիր թագըմ ալէֆի լիսանտա պուլունտուգտան պաշգա , էլինտէքի պասթօնու տախի ալմագ իսթէյիպ , վէ հալ պու քի էֆէնտիի միւմաիլէյհ տախի վիրմէք իսթէմէտիկինտէն, օ գատար չէքիշտիրիր քի , նիհայէթ պասթօն իքի բարչա օլտուղտան պաշգա , մաազալլահ գըրըլան ուճունուն պիրի իքի կէօզիւ արասընա թօգունարագ ինճիտիր իսէ տէ , հէլէ համտ օլսուն կէօզլէրինէ պիր չէյ օլմազ ·

Պու հէնկեամտէ, հալիլէ խալգ պիրիքիր, վէ միւսիւ Զարիֆի տախի օրատան կէչմէքտէ իքէն արսլէտայը կէօրիւր , արապատան աշաղը ինէր , անինտէ զապթիյէլէր ճէլպիլէ , մէրգումուն սըրխօշլար միւթէճավիզլէրի կէօթիւրիւլիւրլէր , վէ լազըմ կէլէն մուճազաթլարը եարըլըր ·

Պէօյլէ նազիք կիւնլէրտէ , պու թարզ ֆէնալըգլարտան , պիլխասսա ֆէնալըգլար գուհուրի ինթիզամտէն պուլունտուղունտան , զապըթա թարաֆընտան , պիլխասսա տիգգաթ էյլէմիյլէթտէն տիր ·

(ԻԼԱՆԸ ՌԸՍՄԻ)

Ասաքիրի մուավինէնին թէվզի իտիլմիշ օլան Ըւինչիթըր վէ Մարթինի Հէնրի վէ սայիր միրի էսլիհասը չու արալըգ ասքէրի մէրգումէ թարաֆընտան սաթըլմագտա օլտուղու սուրէթի սահիհէտէ իսթիմա օլունմագտա օլուպ, հալպուքի միրի էսլիհանըն հէր քիմին եէտինտէ պուլունուր իսէ, ճանիպի հիւքիւմէթէ գապթ եա իսթիրտատը, նիզամը իգթիզասընտան , վէ պու էսլիհանըն , էհալի եէտինտէ պըրագըլմասը ճայիզ օլամայաճաղը պէտիհիյաթտան օլտուղու հալտէ , էհալինին պուրալարընը պիլմէտիկլէրինտէն նաշի ասաքիրի մէրգումէնին սաթմագտա օլտուգլարը թիւֆէնգլէրի միւպայաա իտէճէքլէրի աէրքեար օլտուղու , պու իսէ քէնտիլէրճէ պատր ու մազարրաթ ինթաճ իյլէյէճէկինտէն , միրի էսլիհասըն պիր տէ չիրա նիզամէն մէմնու օլտուղունտան , հէր քիմին եէտինտէ միրի էսլիհասը պուլունուր իսէ , պիլա պէտէլ տէրհալ թէսլիմ իթմէսի , տէվլէթ թարաֆընտան սիմտի իլան օլունուր ·

Աթինա ղազէթալարընտա կէօրիւլէն թէլէկրաֆնամէլէր տիր ·

Աթինա , 12 փետրվար

Թըրհալա սինօրլարընտան ալընան պիր թէլէկրաֆնամէնին մալիւմէ կէօրէ , Տոմոքօ վէ ճիվար գարիէլէրի Խրիսթիեանլարընը պաշը պօզուգլար գաթլ ու իտամ իթմիշլէր տիր ·

Աթինա , 13 փետրվար

Հիւքիւմէթ , Թըրհալա մուգաթէլէսինի րէսմէն տէվլէթլէրէ պիլտիրէրէք , օլ թարաֆըն հալինէ գարըը չէտիտտէն բրօթէսթօ , վէ Եունան ասքէրինին օլ թարաֆարտա միւտախալէ իթմէսի լազըմ կէլէճէկինի պէեան իյլէմիշ տիր ·

700 նէֆէր ասը , վօլօ դուրպինտէ Մաքրինիչա գարիէսինտէ իթթիճաքամ արգասընա չէքիլմիշլէր տիր · Թիւրքլէր պունլարըն իւզէրինէ հիւճումա հազըրլըգ կէօրիւեօրլար ·

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ճումաա իրթէսի նիւսխէմիզտէ , Աղըրեան Պօղոս էֆէնտինին ազմի տարի պագա իյլէտիկինի պիլտիրմիշ իտիք · տիւնքի կիւն միւթէվէֆանըն ճէնազէսի Պէյօղլունտա վագը Ս. Աստուածածին քիլիսէսինէտ , րահմէթ տուալարը օգունտուգտան սօնրա , գապրիսթանէ նագլ իտիլմիշ տիր ·

Պիզ էօյլէ էօլէնլէրի , միւտաճէնէ իչին մէտհ իտէնլէրտէն տէյիլիզ · լաքին , ֆազիլէթի ճիհէթիյլէ , սէնայէ սէզա օլանլարը տա , սիւքիւթ իւզրէ կէչմէյիզ , իլլա , սայիրլէրէ պիր իպրէթ օլսուն իչին , վաճիպէտէն օլան սէօյլէմէքտէյիզ ·

Պօղոս աղա Աղըրեանը օնպէշ սէնէտէն զիեատէ տիր թանըըմագտայըզ · մէրհում ախլագը համիտէ իլէ միւթթասըֆ օլուպ , ղայէթլէ քեամիլ վէ ադըը պաշը պիր զաթ օլտուղտան պաշգա , տայիմա ֆուգարաբէրվէր , վէ տայիմա էլինտէն կէլէն եարտըմը , հիչ պիր տօսթունտան էսիրկէմէտիկի , բէք եագընտան կէօրմիւշիւզ տիւր · հէլէ պիզէ չօգ տօսթլուգլար իթմիշ օլտուղու պաշգա , փրկիչ իտարէսի վագթիմիզտէ իսէ , չօգ տէֆա , վէ էն տարըգ կիւնլէրիմիզտէ մուավինէթ իտէրէք գօլայլըգլար հիմմէթ իթմիշ տիր ·

Քեաչքի միլլէթիմիզտէ պէօյլէ զաթլար չօգ պուլունսա իտի ·

* *
*

Ճիւմաա իրթէսի կիճէսի , Ֆրանսըզ Թէաթրօսունտա , ֆուգարա մէնֆաաթընա իճրա իտիլէն ազգային օեունտա , բէգ եագըշըգսըզ հալ վէ լիսան պուլունտուղունտան , վէ ատէթա ատապ ու նէզաքէթ վէ թէրպիյէյէ մուղայիր կէօրիւնտիւկիւնտէն , չօգլարըն իւք բէրտէտէ ալըպ եիւրիւյիւ վէրտիքլէրի , վէ հէր քէսին ութանըպ էսէֆ իյլէտիքլէրի , իչիտիլմիշ տիր ·

Թէաթրօ օեունու գայէտէ պըըրըըմագլըգ , էօյլէ հէր քէսին գօնն իթտիկի կիպի գօլայ պիր չէյ օլմատըղընտան , թէքլիֆտէն սարֆը նազար իլէ , միւթէգէպէր միւէլլիֆլէրին թէէլիֆլէրինի թէրճէմէ իյլէմէլէր , պէք չէօյլէ իյի իտէրլէր ·

—Ցինքի բազար կիւնիւ , Աէլմիյէտէ պուլունան , վէ 18ի հայ օլուպ , վէ կիւ Րուս օլան եիկիրմի իքի նէֆէր Րուս էսիրլէրի , Գատը քէօյինտէ վագը պէգիմ քիլիսէյէ կէլէրէք , Ս. Հաղորդութիւն ալտըգտան սօնրա , մէրգումանէ , Թաղական խորհուրդ թարաֆընտան պիր լօգանթատա միւքէմմէլ պիր զիեաֆէթ վէրիլմիշ , վէ պատէհու պէրաթլըրինտէ պիր վարգա , պիր քաչանոյ , վէ Թաղական խորհուրդ ազալարընտան տախի պիր գաչ զաթլար պուլունտուղու հալտէ , սաաթ օնա գատար կէչիրտիքտէն սօնրա , եինէ քէնտի եէրլէրինէ կէթմիշլէր տիր ·

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

Լօնտրա , 16 փետրվար

Ինկլիզ գօնսոլիտի	95 5/16
Էսհամը Օսմանի գարանթը	8 11/16

1865	իսթիգրազը	9
1869	»	8 3/8
1871	»	31 1/4
1873	»	8 5/16
1872 (Պօն տիւ Թրէզօր) (Սէրի Ա.Բ.)		15 1/2
Օսմանլը պանգասը		04 5/8
Րուսիա իսթիգրազը	1873	83
Մըսըր իսթիգրազը պիրլէշմիշ		49 3/8
» իմթիեազը		

Բարիս , 16 փետրվար

Ֆրանսըզ ֆօնտօսու 3 0/0	73 77 1/2
» » 5 0/0 գ· ք·	110 05
Էսհամը Օսմանի գարանթը	8 95
» » քար·	8 85
65 իսթիգրազը	50
69 »	43 75
73 »	42 50
Րումէլի շըմէնտըֆէր սէհիմլէրի	32 25
Իթալեա ֆօնտօսու	73 65
Պուլվարտա էսհամ Օսմ.	

Վիէննա, 16 փետր.

Ալթըն (ֆարգ) »	103 75
Լօնտրա իւզէրինէ գամպիալ »	118 50

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻԱԶԱՍԸ

Էսհ. Օսմ. 4 փետր աչըլ. գր.	09 24
Էսհ. Օսմ. 6 » սաչ. աչ.	09 31
էն եիւքսէք	09 34
էն աշաղը	09 28
Սաաթ 7	09 28 1/2
Իսթիգ. 63 (Մութօն) 6 0/0 ֆ.	45 1/2
» 65 (Մութօն) 6 0/0 ֆր.	46 1/2
» 1869 (Բինար) 6 0/0	43 1/2
» 1872 (Պօն տիւ Թրէզօր) 9 0/0	15 1/2
» 1873 (Բինար) 6 0/0	41
Րումէլի Շըմէնտըֆէր 3 0/0	30
Րէբօր ֆր.	2 1/2
Հէվալէսիզ ֆր.	2 1/2
Ագչէ ֆայիզի 0/0	12

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻՑԱԹԸ

Գրէտի ժէնէր. 6 0/0 Լ. Օ.	2 30
Ասսի ժէն. 6 0/0 Լ. Ս. գր. ք.	3 10
Օթամանլը Պանգասը	
Սօսիէթէ Օթոման Լ. Ս. գ. ք.	2 15
Թրամվայ 5 0/0 Դ. գ. ք	90
Լավրիօմ (մատէն) գ. ք. ֆր.	59

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ

Օսմանլը լիրասը 100 ղրշտն		Ղրշ.	Փր.
Ինկլիզ լիրասը		109	06
Ֆրանսըզ ալթունու		87	15
Բօլ		88	20
Գըրըմիզ ալթունու		50	30
Պէեազ մէճիտիյէ	ֆարգը	6	30
Մէթալիք	ֆարգը	25	
Պէշլիք	ֆարգը	25	
Գազըը	ֆարգը	84	
Գարպօն գայմէսի գարիք		8	30

ԴԱՑՄԷՆԻՆ ԲԻԱԾԱՍԸ

էն եիւքսէք	292
էն աշաղը	290
Սաաթ 7	291

Գագըր հիսասը իլէ , 100 ղուրուշլուգ գայմէ , 62 ղուրուշ ֆր.

ԻԼԱՆԱԹ

Զախիրէ Թիւճճարը Խայիմ Գօէլին իֆլասընա թէօրտիւնճիւ Մահքէմէի Թիճարէթտէն հիւքմ օլունարագ խուսուսաթը իֆլասիյէսինին րուեէթինէ միւլազիմին աղատան Սթավրաքի վէ Թէրհան էֆէնտիլէր մուվագգաթէն սինտիք թայինին պույրուլմուշ օլտուգլարընտան միւֆլիսը մէրգում զիմմէթինտէ ալաճագը օլանլարըն գանուննամէի Թիճարէթին 170ինճի մատտէսինէ թէվֆիգէն մէրգումուն մուվագգաթ սինտիգլէրին ասալէթէ թաէվինի վէ եախօտ եէնիտէն իսթիխտամը իճապ իտէն վէքիլլէրին թայինինի զըմնընտա միւզաքէրէ օլունմագ իւզրէ իշպու 1293 սէնէսի շուպաթընըն 21ինճի բազար իրթէսի կիւնիւ սաաթ 7 րատտէլէրինտէ Մահքէմէի մէզպուրըն Ժիւժ գօմիսէրլէրի տայիրէսինէ կէլմէլէրի ·

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ .Ե ՓԱՆՈՍԵԱՆ